

Lausunto jätehuollon palvelutasoluonnoksesta / Savo-Pielisen jätelautakunta**Ympäristöjohtaja Tanja Leppänen**
Alueellinen ympäristönsuojelu

Savo-Pielisen jätelautakunta on käsitellyt 28.3.2018 kokouksessaan päivitettyä jätehuollon palvelutasoa, jossa määritetään vähimmäistaso kuntalaisille tarjottaville jätehuoltopalveluille.

Jätelautakunta on valmistellut palvelutasoluonnosta yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön Jäte-kukon ja alueen kuntien kanssa. Jätehuoltopalvelut alueella toteuttaa kuntien jäteyhtiö, Jäte-kukko. Jätehuollon palvelutaso on määritelty jätteiden kuljetus- ja vastaanottopalveluille sekä palveluneuvonnalle ja viestinnälle, sekä jätehuollon viranomaispalveluille. Jätelautakunta pyytää nyt lausuntoa alueen kunnilta ja ympäristönsuojeluviranomaisilta palvelutasoluonnoksesta.

Asian valmistelu

Kunnallisen jätehuollon palvelutasoluonnosta on valmisteltu yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön Jäte-kukon ja alueen kuntien kanssa. Laadintaa on ohjannut työryhmä, jossa on jätehuoltoviranomaisen ja Jäte-kukon edustajien lisäksi seuduittaiset edustajat alueen kunnista. Palvelutasoa on käsitelty myös jätehuollon neuvottelukunnassa, johon on nimetty kaikista toimialueen kunnista teknisen toimen ja ympäristönsuojelun viranhaltija. Kuntien toiveesta asiaa on käsitelty myös kunnissa pidetyissä aluepalaverissa.

Palvelutason määrittämisessä on otettu huomioon jätelainsäädännön vaatimukset sekä kuntien Jätepoliittisessa ohjelmassaan vuoteen 2022 asettamat tavoitteet jätehuoltopalveluille. Palvelutasoa varten on lisäksi tehty asiakas- ja sidosryhmäkyselyjä, joiden tuloksista esille nousseet kehittämiskohteet on otettu huomioon.

Jätehuollon palvelutaso koskee kunnan jätehuollon järjestämisvastuulla olevia palveluja. Palvelutaso on määritelty Jäte-kukon järjestämille kuljetus- ja vastaanottopalveluille sekä palveluneuvonnalle ja viestinnälle. Palvelutasossa on huomioitu myös jätehuollon viranomaispalvelut (jätelautakunta).

Jätehuoltopalveluihin suunnitellut keskeisimmät muutokset

Jäte-kukko tarjoaa jatkossakin keskitetysti kilpailutetut seka- ja hyötyjätteiden keräyspalvelut. Jätteiden hyötykäytön lisäämiseksi on suunniteltu muovipakkausten keräyksen laajentamista. Tavoitteena on, että muovipakkausten kiinteistöittäinen keräys järjestään vuoden 2019 aikana kaikkiin alueen vähintään 300 asukkaan taajamiin.

Jätteenkuljetuspalvelujen lisäksi Jäte-kukko järjestää alueellisia jätteiden vastaanottopisteitä, kuten ekopisteitä hyötyjätteiden keräykseen. Ekopisteet ovat nykyään suurimmaksi osaksi Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n järjestämiä. Jatkossa Jäte-kukon on tarkoitus täydentää entistä laajemmin tätä Rinki-eko-pisteverkostoa. Tavoitteena on, että 70 Rinki-ekopisteen lisäksi alueella olisi vuonna 2020 noin 30 Jäte-kukon järjestämää ekopistettä erityisesti lähipalvelujen yhteydessä tai liikenteellisesti keskeisillä paikoilla.

19.04.2018

Isojen jäte-esineiden ja jäte-erien vastaanottoon on toimialueella 21 Jätekukon järjestämää lajitteluasemaa. Jatkossa lajitteluasemaverkostoa täydennetään yhdellä lajitteluasemalla. Kaikille lajitteluasemille on tulossa Kiertokukko-palvelu käyttökelpoisten tavaroiden saamiseksi uudelleen käyttöön. Lajitteluasemien aukioloajat säilyvät pääosin ennallaan, mutta lauantaiaukioloa tulee lisää yksittäisiä päiviä.

Jätekukko tarjoaa neuvontaa lajittelusta, kierrätyksestä ja jätehuoltopalveluista. Yhtiön palvelunumeron lisäksi jätehuollon neuvontaa toteutetaan verkkosivuilla ja sosiaalisen median eri kanavissa. Kotitalouksille jaetaan myös postitse erilaisia neuvontamateriaaleja, kuten asiakaslehti ja vuosikalenteri. Käytössä on myös erikseen tilattavin oppaita ja lajitteluohjeita. Lisäksi yhtiön neuvot jalkautuvat eri tilaisuuksissa koko yhtiön toimialueella. Saadun asiakaspalautteen mukaisesti tavoitteena on ottaa jatkossa käyttöön myös mobiilisovellus lajittelun tueksi.

Esitys

Lautakunta esittää Savo-Pielisen jätelautakunnalle lausuntonaan seuraavaa:

Lautakunta pitää hyvänä asiana, että jätehuollon palvelutasoluonnosta on kehitetty edelleen ja selkeytetty edellisten palvelutasomäärittelyjen linjauksista. Palvelutaso linkittyy hyvin myös kuntien jätepoliittiseen ohjelmaan vuoteen 2022 sekä valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan vuoteen 2023.

Erittäin hyvänä pidetään myös palvelutason valmistelussa tehtyä laajaa yhteistyötä sekä asiakas- ja sidosryhmäkyselyjä. Näin luonnokseen on saatu otettua huomioon paitsi lainsäädännön edellyttämät välttämättömät toimet, myös asiakasnäkökulma mahdollisimman hyvin. Hyvänä pidetään myös nyt luonnosvaiheessa tehtävää kuntien ja asiakkaiden, sekä muiden sidosryhmätahojen kuulemista.

Jätehuollon palvelujen ja toimintojen saavutettavuutta kehitetään edelleen, mikä on omiaan vähentämään kuormitusta ympäristöön ja edistämään ympäristönsuojelua ylipäätään. Saavutettavuuteen olennaisesti liittyvä tiedotus ja neuvonta eri keinoin ovat palvelutasoluonnoksessa hyvin esillä.

19.04.2018

Seuraaviin, etenkin Kuopion kannalta merkittäviin asioihin toivottaisiin kuitenkin kiinnitettävän huomiota:

Erilaisten hyötyjätteiden kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen kehittäminen vähentää yksittäisten kuljetusten ja ilmapäästöjen määrää. Vastaavasti kunnallisia jätehuoltomääräyksiä tulee samalla kehittää siten, että kuljetuspalvelua saavat yhä pienemmät kiinteistöt, jätelakeesta riippuen aina omakotitaloihin asti.

Kuopion suuret taajamakaupunginosat tuhansine (omakoti- ja pienrivitalo)asukkaineen tulee ottaa huomioon jätehuollon lähipalvelujen, kuten riittävien ekopisteiden, suunnittelussa siinä kuin 300-500 asukkaan taajamatkin. On hyvä, että Kuopion Maaningalle on nyt tulossa oma lajitteluasema (aikaisempi termi: jäteasema). Juankosken lajitteluasema tulee säilyttää keskikoisten lajitteluasemien luokassa, koska se palvelee myös Säyneisten ja Muuruveden taajamia, sekä osin myös kaavilaisia.

Jätelautakunnan tekemä neuvottelu ja ohjaus tulee ottaa näkyväksi elementiksi palvelutasoluonnokseen, ja sitä tulee painottaa jatkossakin palvelujen tuottajayhteisöjen ja -yhtiön suuntaan. Ohjausta tarvitaan etenkin kuluttajapakkauksista vastaavan Rinki Oy:n suuntaan. Tällä hetkellä tuottajayhteisö Rinki Oy:n pakkausjätteiden keräyspisteet ovat Kuopiossa ajoittain ylikuormittuneita, osin muutoin usein epäsiistejä, koska kiinteistöhuollon ja esimerkiksi lumenpoistosta huolehtimisen vastuut vaikuttavat olevan epäselviä. Kaikki tämä vähentää kyseisten pisteiden käytettävyyttä ja palvelevuutta, lummisteiden vuoksi jopa saavutettavuutta. Kuopiossa (118 000 asukasta) on vain viisi (5) Rinki Oy:n tarjoamaa muovisten kuluttajapakkausten vastaanotopistettä, mikä on selvästi liian vähän.

Kuntien jäteyhtiö Jätekuukko on tarjonnut, ja tulee tarjoamaan entistä enemmän täydentävää ekopistepalvelua lisäyksenä Rinki Oy:n keräysverkkoon, mikä on tarkoitettu vain kuluttajapakkauskille, ei muille hyötyjätteille. Kuitenkaan Jätekuukon ekopisteverkostoa ei tulisi laajentaa siinä määrin, että Rinki Oy voi vetäytyä riittävästä pakkausjätteiden keräysvastuistaan, koska Rinki-verkoston keräysmaksut on jo tuotteissa kertaalleen maksettu. Jätekuukon ekopisteverkostoa tulisi laajentaa etenkin niille hyötyjätteille, jotka eivät ole kuluttajapakkauksia, ja jotka eivät siten kuulu Rinki Oy:n keräykseen (esimerkiksi kodin pienmetalliasiat, muoviset lelut; tekstiilit).

Puutarhajätteet ovat tiheästi kaavoitetuilla alueilla jatkuvasti ongelmallisia Kuopiossa. Jätteiden sijoittaminen väärin maastoon tai puutteellinen kompostointikäsittely voivat aiheuttaa ympäristöhaittoja. Puutarhajätteiden vastaanottoa ei tulisi yksipuolisesti siirtää kuntien vastuulle, vaan niiden osalta jätelautakunnan ja jäteyhtiön tulisi hakea yhteistyössä jatkuvasti uusia ratkaisuja, jotka olisivat tasapuolisia ja soveltuvia alueen asukkaille, riippumatta missä taajamassa he asuvat. Esimerkiksi Kuopion on hankala järjestää alueillaan valvottua puutarhajätteen keräystä, jonka johdosta kaupunki on ensisijaisesti osoittanut asukkaiden puutarhajätteet lajitteluasemille, joissa valvonta toimii.

Tätä lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä Kaupunkiympäristön palvelualueen rakentamisen ja kunnossapidon palveluiden sekä ympäristönsuojelupalveluiden kesken.

Vaikutukset

Jätehuollon palvelutason tavoitteet edistävät toteutuessaan kiertotaloutta ja ovat ilmastovaikutuksiltaan positiivisia ja tukevat Kuopion ilmastopoliittisessa ohjelmassa esitettyjen tavoitteiden toteutumista.

Yritysvaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Parempi logistiikka tehostaa kuljetuspalveluja ja pienentää päästöjä, toisaalta tarjottavat lisäpalvelut saattavat lisätä yritystoimintaa.

Valmistelija

Tuula-Anneli Kinnunen

Leena Karppinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2144

puh. +358 44 718 2146

Päätösehdotus

Ympäristöjohtaja Tanja Leppänen

Lautakunta hyväksyy ympäristöjohtajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

